

Christian Leden: Über Kiwatins Eisfelder. Drei Jahre unter kanadischen Eskimos (8°, 285 sider, 70 afb. og 1 kært) F. A. Brockhaus. Leipzig 1927.

Under ovenstående titel har den norske musikkforsker Leden offentliggjort en populær beskrivelse af de rejser, han i 1913 og de følgende år foretog mellem Churchill og Chesterfield Inlet og i indlandet vest for Rankin Inlet. Det kan ikke nægtes, at for den, der som nærværende anmelder har haft lejlighed til at færdes i nøjagtig de samme egne, er bogen en skuffelse. Grunden hertil er ikke så meget de ganske vist undertiden ret forbavsende påstande — f. eks. at vandet i Hudson Bay er så lavt, „*dass bei unruhigen Wetter an manchen Stellen der Meeresboden zwischen den grossen Wellen sichtbar wird*“ (s. 21) — som det er en næsten gennemført unøjagtighed i enkeltheder. Det gælder de geografiske oplysninger, men først og fremmest de etnografiske. Hvad der fortælles om Eskimoerne, er, uden at det i øvrigt nævnes, lige så ofte hentet fra Grønland og andre steder som fra Barren Grounds; f. eks. omtales trebenede fangststole til isfangst og skydesejl til kajak, redskaber, der overhovedet er fuldstændig ukendte i hele det centrale Eskimo-område; der omtales „*Tier- und Vogelpantomimen*“, som formodentlig må være reminiscenser fra Alaska-Eskimoernes maskedanse, for ved Hudson Bay kendes de i hvert fald ikke, o. s. v. Ikke nok hermed er andre oplysninger direkte vildledende, som når der tales om ismejsler af flint (forf. synes ikke at tænke på, at sådanne sikkert vilde springe i stykker ved første hug), eller når der afbildes en ung, vestgrønlandsk pige med blottet overkrop, hvortil er føjet den „pikante“ oplysning, at dette er kvindernes husdragt, en påklædning, man næppe har kunnet finde i Vest-Grønland de sidste hundrede år. Meget andet af samme art kunde fremdrages. Det er indlysende, at som etnografisk kildekrift er det foreliggende værk fuldstændig ubrugeligt.

Kaj Birket-Smith.

John Jewitt: Makwinnas Gefangener. Meine Abentener und Leiden bei den Indianern am Mutkasund. (8°, 158 S. talrige Ill. og 2 Kort, 2 Mk. 80 Pk.) Verlag F. A. Brockhaus. Leipzig 1928.

Bogen hører med til Serien: *Alte Reisen und Abenteuer.*

En rigtig, ægte Indianerhistorie, der har den fordel, at den er virkelig passeret. I Aaret 1803 kom Skibet „Boston“ til Nutka Sund (Vancouver); det blev overfaldet af Indianerhøvdingen Makwinna, hele Besætningen dræbt paa 2 nær, af hvilke den ene er Forfatteren; han var Smed ombord, og da de indfødte ikke kendte noget til dette nyttige Haandværk, fik han en betroet Stilling hos Høvdingen. De 2

Amerikanere kom til at leve flere Aar blandt de vilde; Makwinna var i mange Retninger venlig mod de Hvide, men de maatte arbejde haardt og var ofte udsat for blodige Krænkelser. Forfatteren giver ikke alene en Beskrivelse af deres Oplevelser i Almindelighed og fortæller rørende om deres Søndags Andagter, men støttet paa indgaaende Kendskab giver han Besked om de indfødtes Sæder og Skikke, Jagtture og Krigstog, o. s. v.

Bogen vil sikkert interessere, navnlig yngre Læsere, den anbefales paa det bedste. C. E.

Einar Mikkelsen: Hvor Guldet gror. Liv og Virke i Argentina, Verdens Kornkammer. (17×24 cm. 275 Sider, mange Illustr.) H. Hagerups Forlag. København 1927.

Forf. har i 1923 foretaget en lang Rejse gennem Argentina for at se de Forhold, under hvilke de derboende Danske lever, samt for at undersøge de Kaar, der venter de mange unge Danske, som under Tryk af Arbejdsløshed og Vanskelighed ved at skabe sig en Fremtid herhjemme, bestemmer sig til at rejse til Argentina.

Resultatet er den foreliggende, udmærkede Bog.

Forf. giver Oplysninger om Argentinas Udvikling og Liv i Nutiden; alt, hvad der fortælles, er Kendsgerninger, ikke Forfatterens Meninger. — Man læser indgaaende om de Danske og de danske Kolonier: Tandil, Tres Aroyos, Rio Negro Dal, Mendoza og Missione, hovedsagelig om Landboerne, der er i saa afgjort Majoritet, og som nyder megen Anseelse blandt de indfødte; mange Danske har ved Slid og Slæb fanget Lykken og lever under gode Forhold.

Forf. fremsætter til Slut: „Nogle Betragtninger til Overvejelse“, paa hvilke Opmærksomheden særlig skal henledes. Forf. undersøger, for hvilke Udvandrere Argentina passer, og man maa sikkert give ham Ret i de Betingelser, han opstiller, for at en Emigrant hører med til de *rigtige*.

Meningen med Bogen er absolut ikke at stimulere Udvandrelysten, den maner i høj Grad til Besindighed. Den anbefales til enhver, der er begyndt at tænke paa at drage til Argentina.

Bogen foreligger i smuk Udstyrelse med mange og gode Illustrationer.

Titlen, „Hvor Guldet gror“, lyder meget godt, men er maaske lidt farlig for de mange, som kun ser Bogen og ikke lærer Indholdet at kende.

Et interessant Kapitel er det sidste, der kaldes „Et nyt Danmark“, og som giver Oplysninger om jødiske Kolonisationsforetagender i Argentina, idet Forf. mener, at noget lignende maaske kunde skabes af Danmark. Generalmajor Castonier.